

Az állatok teremtése

Minimum 2x60 perces komplex szövegfeldolgozó táborig vagy napközis foglalkozás (magyar, hittan, természetismeret, kreatív írás, technika, vizuális kultúra)

Miről szól ez a tanegység?

Isten többek között a teremtésben mutatta meg fantasztikus kreativitását, amiből nekünk is adott egy kicsit. Az állatok teremtésének témaköre lehetőséget nyújt arra, hogy a gyerekek kreatív módon nyúljanak az irodalmi, biblikus vagy éppen fizikailag is megjelenő anyaghoz.

Áttekintő vázlat

1.1 Az állatok teremtése	60 perc
1.1a Állatnév-soroló	10 perc
1.1b A nagy névadás	20 perc
1.1c Az állatok teremtése	30 perc
1.2 Agyagállatok	min. 60 perc
Összesen:	min. 2x60 perc

Előkészületek

Legelőször is azt kell felmérnünk, mennyire tudunk és szeretnénk vállalkozni az agyagozásra, vagy megelégszünk az azt kiváltó gyurmázással is. Utóbbi esetben is fontos megszervezni, hogy mindenkinek jusson elég gyurma, amihez formázó pálca és alátétlap is szükséges.

A jól formálható agyag beszerzése, áztatása vagy nedvesen tartása némi tapasztalatot, szakértelmet igényel, amihez nem árt segítséget kérni. De ha van segítségünk és/vagy kísérletező kedvünk, bátorságunk, nagy közös élményben lehet majd részünk a gyerekekkel.

A kiszáritott agyagfigurákat ki is égethetjük, ami külön „bátorságpróba” lehet, ha saját készítésű égetőgödörben történik.

1. tanegység

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Miklya Luzsányi Mónika:
A nagy agyagozás
Nagy Bandó András:
Az állatok teremtése

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

 Szöveggyűjtemény

Multimédiás tábla/
eszköz

 Füzet, íróeszköz

Agyagozás vagy gyurmázás eszközei, anyagai

JEGYZETEIM

FELADATOK LEÍRÁSA

1.1 Az állatok teremtése

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyerekek a névadáson keresztül fedezzék fel az állatok jellemző tulajdonságait, karakterét.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Állatnévsoroló, állatnévadás
Próza- és versolvasás, -értelmezés
Mozgásos játék
Rímgyűjtés, rímszemle
Kreatív írás: rímalkotás, rímes versszakok

1.1a Állatnév-soroló

A gyerekek stafétaszerűen soroljanak állatneveket! A játék elején mondjuk el, hogy semmilyen megkötés nincs: lehet vad- vagy háziállat, vízi lény vagy éppen föld alatti, gerinces, hüllő, madár, de akár rovar vagy féreg is! A lényeg, hogy állat legyen.

Hagyjuk a gyerekeket, hadd sorolják az állatokat, amíg jó kedvvel teszik! Egy ponton kérdezzük meg, hogy mit gondolnak, meddig tudnánk sorolni az állatok neveit! Valószínűleg végtelen hosszúnak tűnő ideig. Mert a zoológusok, az állatokkal foglalkozó biológusok szerint jelenleg körülbelül 7,77 millió állatfaj él a földön, bár ezek közül jelenleg alig egymilliót ismerünk.

1.1b A nagy névadás

De hogyan is történhetett az állatok teremtése a világ kezdetén?

Olvassuk el **Miklya Luzsányi Mónika: A nagy agyagozás** című meséjét, ami a teremtés bibliai történeteit dolgozza fel, az állatok teremtésére és névadására fókuszálva (vö. 1Mózes 2,18–20)! Figyeljük meg, Isten milyen feladatot adott a történet szerint az embernek! Miért lehetett ez érdekes feladat a számára?

Próbáljuk ki! Adjunk nevet az **Állati névadás** című tankockán látható érdekes állatoknak (elérhető a reftantar.hu-n a szövegyűjtemény aloldalán)! Ha a gyerekek esetleg ismerik az állat nevét, nem baj, találjanak ki újakat! Keressünk olyan neveket, amelyek kifejezik az állat egy-egy tulajdonságát, vagy utalnak egész lényére!

Vedd figyelembe!

Az állatok eredeti neve rejtve van, de a kép jobb felső sarkában lévő ikonra kattintva megjelenik. A képek kattintással nagyíthatók.

1.1c Az állatok teremtése

A gyerekek hangosan olvassák el **Nagy-Bandó András: Az állatok teremtése** című versét versszakonként! Amikor egy cselekvést, mozgást jelentő igét olvasnak, akkor tapsoljanak egyet! Hányat kellett tapsolnunk? (Vigyázat, az igék nem mindig ugyanott következnek!)

Olvassuk el hangosan újra a verset (versszakonként váltva a felolvasót), és a gyerekek mozogják is le, amit hallanak!

Na de ki cselekszik? Kiről szól ez a vers?

Miért nincs kimondva a neve? Hogyan nevezhetjük őt, aki mindezt végzi? (Isten, Úr, Teremtő, Atya – sorolhatjuk Isten különféle megnevezéseit.)

Keressük meg a versben ismét az igéket! Mivel játszik itt a költő?

Mire utal az ige? (Az állat valamilyen tulajdonságára, például a zebrát csíkozta.)

JEGYZETEIM

Mivel van még kapcsolatban? (A rímelő párjával: például csíkozta/púpozta. Itt csak a hangzás számít, a hangokkal játszik a költő. Ő „hangokkal” teremt.)
Keressünk fura és vicces rímpárokat! Kinek melyik rímpár tetszik a legjobban? (Például: bőrizte/szőrizte, röptette/köptette, botozta/motozta stb.)

Mi jellemzi ezeket a rímelő szavakat? (3-3 szótag, minden magánhangzó azonos, mássalhangzó is csak 1-2 helyen változik, legtöbbször azonosak a toldalékok, ezért nagyon hasonló a hangzásuk.)

Keressünk még ilyen rokon hangzású, szorosan összecsengő, 3-3 szótagú igéket!
Például: vakarta/takarta, sikoltott/rikoltott, pakolta/karolta, szerette/megette stb.
Majd egyénileg vagy párban írjanak a gyerekek egy-egy hasonló, „állat-teremtő” versszakot (4 sor, 2 rímpár)!

Variáció

Írhatnak a gyerekek egy-egy versszakot a tankockán látható állatokról is. A versben az állat kitalált neve szerepeljen, és nem fontos, hogy más állattal legyen (rím)párban!

Végül az arra vállalkozók olvassák fel versszakaikat! Ha jól sikerül, az egész együtt egy közös versnek is tekinthető. Ahogy Nagy Bandó András verse végén is azt mondja a Teremtő: „nékem az egész kell!”

1.2 Agyagállatok

min.
60 perc

A napköziben vagy egy táborban talán jobban van időnk és lehetőségünk az agyagozás több előkészítést igénylő tevékenységére építeni, mint iskolai időben. Ha van rá lehetőségünk, az agyag beszerzése, nedvesen tartása mellett szervezzük meg azt is, hogy valahol kiégethessük az agyagfigurákat!
Ha nem tudjuk vállalni az agyagozást, nem gond. Akkor a jól ismert gyurmával készítsenek a gyerekek állatfigurákat! Az se baj, ha az interneten keresnek még érdekes, alig ismert állatokat, és azokat formázzák meg.

Variáció

Aki szeret kísérletezni, és kalandra éhes gyerekei vannak, megpróbálhatja a gödörégetést is. Táborigények között vagy egy szabad nyári napon *Az első agyagozásom, első gödörégetésem* című blogbejegyzés képsorát és tanácsait követve próbálkozhat (elérhető a reftantar.hu-n a szöveggyűjtemény aloldalán).

(Egy személyes élmény: Első agyagfigura-égetésünket egy alsós tanítványunk kezdeményezte, magunktól eszünkbe sem jutott volna, hogy cserépkályhában próbálkozzunk az égetéssel. Fahasábok között szépen sikerült, archaikus hatású cserepek születtek. Slusszpoénja az esetnek, hogy a fiú később egyetemet végzett, méghozzá régész szakon.)

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Térlátás, képzelet, formakésztség fejlesztése.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Agyagozás vagy gyurmázás

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHEZ A FELADATHOZ?

Agyagozás vagy gyurmázás eszközei, anyagai

